

Annales

Instituti

Archaeologici

XIII - 2017

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office address

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršne urednice/Desk editors

Andreja Kudelić
Marina Ugarković

Tehničke urednice/Technical editors

Andreja Kudelić
Marina Ugarković

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Siniša Krznar, Ivana Ožanić Roguljić, Ana Konestra, Andreja Kudelić, Asja Tonc,
Marina Ugarković

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Minichreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Lektura/Language editor

Renata Draženović (hrvatski jezik/Croatian)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Andreja Kudelić
Marina Ugarković
Katarina Botić

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambrek

©Institute of archaeology, Zagreb 2017.

Annales Instituti Archaeologici uključeni su u indeks/
Annales Instituti Archaeologici are included in the index:
Clarivate Analytics services - Emerging Sources Citation Index

Ovaj rad licenciran je pod Creative Commons Attribution By 4.0 međunarodnom licencom /
This work is licenced under a Creative Commons Attribution By 4.0 International Licence

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 9   **Marko Dizdar**
Anita Rapan Papeša
Andrea Rimpf

Rezultati zaštitnih istraživanja kasnoavarodbnog groblja Šarengrad – Klopare

- 19   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar

Sotin – Srednje polje i Dunavska ulica – istraživanja višeslojnih nalazišta u Podunavlju 2016.

- 26   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar

Arheološka istraživanja u Sotinu i Vinkovačkim Banovcima 2016. godine

- 34   **Katarina Botić**

Bršadin, Pašnjak pod selom – rezultati arheoloških istraživanja 2016. godine

- 40   **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar

Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2016. godine

- 46   **Kornelija Minichreiter**

Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2016.

- 50   **Saša Kovačević**

Nova Bukovica – Sjenjak 2016.

- 54   **Marko Dizdar**

Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2016. godini

- 57   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Marko Dizdar
Mario Gavranović

Dolina – Babine Grede – istraživanje kasnobrončanodobnoga naselja u Posavini 2016. godine

- 64   **Tatjana Tkalčec**
Siniša Krznar

Druga sezona arheoloških istraživanja kasnosrednjovjekovnog arheološkog kompleksa Grubišno Polje – Šuma Obrovi

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 9   **Marko Dizdar**
Anita Rapan Papeša
Andrea Rimpf

Results of the rescue excavation on the Late Avar cemetery on the site Šarengrad – Klopare

- 19   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar

Sotin – Srednje polje and Dunavska street – Research of multilayer sites in the Danube Region in 2016

- 26   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marko Dizdar

Archaeological research in Sotin and Vinkovački Banovci 2016

- 34   **Katarina Botić**

Bršadin, Pašnjak pod selom – results of the archaeological excavations in 2016

- 40   **Tomislav Hršak**
Tino Leleković
Marko Dizdar

Research results of the Batina – Sredno site in 2016

- 46   **Kornelija Minichreiter**

Slavonski Brod, Galovo, Archaeological Research 2016

- 50   **Saša Kovačević**

Nova Bukovica – Sjenjak 2016.

- 54   **Marko Dizdar**

Research results of the La Tène culture cemetery at Zvonimirovo – Veliko polje in 2016

- 57   **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Marko Dizdar
Mario Gavranović

Dolina – Babine Grede – Research of the Late Bronze Age settlement in Posavina in 2016

- 64   **Tatjana Tkalčec**
Siniša Krznar

Second season of archaeological excavations of late medieval complex at Grubišno Polje – Šuma Obrovi site

73	Tajana Sekelj Ivančan Ivan Valent	73	Tajana Sekelj Ivančan Ivan Valent
Ostaci talioničke radionice na lokalitetu Hlebine – Velike Hlebine		<i>The remains of the smelting workshops at the Hlebine – Velike Hlebine site</i>	
77	Siniša Krzna	77	Siniša Krzna
Rezultati istraživanja lokaliteta Torčec – Cirkvišće 2016. godine		<i>Research results from Torčec – Cirkvišće site in 2016</i>	
82	Hrvoje Kalafatić Mateja Hulina	82	Hrvoje Kalafatić Mateja Hulina
Zaštitna istraživanja srednjevjekovnog lokaliteta Kutina – Sečevine Okoli		<i>Rescue excavations of medieval site Kutina – Sečevine Okoli</i>	
84	Snježana Karavanić Andreja Kudelić	84	Snježana Karavanić Andreja Kudelić
Kalnik-Igrišće – rezultati arheoloških iskopavanja u 2016. godini		<i>Kalnik-Igrišće – results of archaeological excavations in 2016</i>	
88	Andreja Kudelić Filomena Sirovica	88	Andreja Kudelić Filomena Sirovica
Arheološka iskopavanja na nalazištu Kurilovec – Belinščica		<i>Archaeological excavations at the Kurilovec – Belinščica site</i>	
92	Tatjana Tkalčec	92	Tatjana Tkalčec
Burg Vrbovec u Klenovcu Humskom – nastavak arheološko-konzervatorskih radova na kuli u 2016.		<i>Castle Vrbovec in Klenovec Humski – continuation of archaeological and conservation works on the keep in 2016</i>	
97	Bartul Šiljeg Ana Konestra Gaetano Beničić Enrico Cirelli	97	Bartul Šiljeg Ana Konestra Gaetano Beničić Enrico Cirelli
Stancija Blek (Tar), istraživanja 2016. godine – utvrđivanje najranije faze kompleksa		<i>Excavations at Stancija Blek (Tar) in 2016 – establishing the earliest phases of the complex</i>	
103	Ana Konestra Nera Šegvić Paula Androić Gračanin Ranko Starac	103	Ana Konestra Nera Šegvić Paula Androić Gračanin Ranko Starac
Arheološka topografija otoka Raba: geofizička, sondažna i topografska istraživanja u 2016. godine		<i>Archaeological topography of the island of Rab: geophysics, trial excavations and topographic research in 2016</i>	
111	Kristina Jelinčić Vučković Emmanuel Botte Audrey Bertrand	111	Kristina Jelinčić Vučković Emmanuel Botte Audrey Bertrand
Arheološko istraživanje na lokalitetu Novo Selo Bunje na otoku Braču, 2016. godine		<i>Archaeological excavation on the Novo Selo Bunje site on the island of Brač, 2016</i>	
117	Marina Ugarković Ivančica Schrunk Vlasta Begović Marinko Petrić	117	Marina Ugarković Ivančica Schrunk Vlasta Begović Marinko Petrić
Arheološka istraživanja rimske vile u uvali Soline na otoku Sveti Klement (Pakleni otoci, Hvar), lipanj 2016. godine		<i>Archaeological research of a Roman villa in Soline Bay on the island of St. Clement (Pakleni Islands, Hvar) in June 2016</i>	

Terenski pregledi

Field Surveys

123 **Marko Dizdar**
Hrvoje Vulić

Terenski pregled i probna iskopavanja na izgradnji dijela istočne obilaznice Vinkovaca

126 **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Terenski pregled na prostoru općina Belišće, Marijanci i Donji Miholjac u 2016. godini

133 **Zorko Marković**
Katarina Botić

Rezultati terenskog pregleda općina Našice i Podgorač 2016. godine

141 **Katarina Botić**

Preliminarni rezultati geofizičkih istraživanja i geoloških uzorakovanja na lokalitetima istočne Slavonije 2016. godine

152 **Tatjana Tkalčec**

Terenski pregled općine Grubišno Polje u 2016. godini

160 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra

Terenski pregledi na području Podvelebita i Gacke (Grad Senj, Lukovo, Otočac)

163 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra
Mato Ilkić
Fabian Welc
Radosław Mieszkowski

Terenske aktivnosti projekta RED u 2016. godini: geofizička istraživanja i terenski pregledi

123 **Marko Dizdar**
Hrvoje Vulić

Field survey and trial excavations during the construction of the Vinkovci bypass route

126 **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Field survey on the territory of Belišće, Marijanci and Donji Miholjac municipalities in 2016

133 **Zorko Marković**
Katarina Botić

Results of a field survey of Našice and Podgorač municipalities in 2016

141 **Katarina Botić**

Preliminary results of geophysical research and geological sampling of eastern Slavonian sites in 2016

152 **Tatjana Tkalčec**

Field Survey of the Municipality of Grubišno Polje in 2016

160 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra

Field survey in the areas of sub-Velebit Coast and Gacka (Senj, Lukovo, Otočac)

163 **Goranka Lipovac Vrklijan**
Ana Konestra
Mato Ilkić
Fabian Welc
Radosław Mieszkowski

Project RED's field activities in 2016: geophysical and filed surveys

Zračna arheologija

168   **Bartul Šiljeg**
                Hrvoje Kalafatić

Zračno rekognosciranje u istočnoj Slavoniji 2016. godine

Aerial archaeology

168   **Bartul Šiljeg**
                Hrvoje Kalafatić

Aerial reconnaissance in eastern Slavonia in 2016

Bioarheologija

175   **Jadranka Boljunčić**

Dodatni rezultati istraživanja arheoloških ljudskih ostataka s dvaju nalazišta u sjevernoj i istočnoj Hrvatskoj na planu primjene računalne tomografije (CT-a)

Bioarchaeology

175   **Jadranka Boljunčić**

Additional research results on archaeological human remains from two sites from Northern and Eastern Croatia in terms of the application of computed tomography (CT)

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

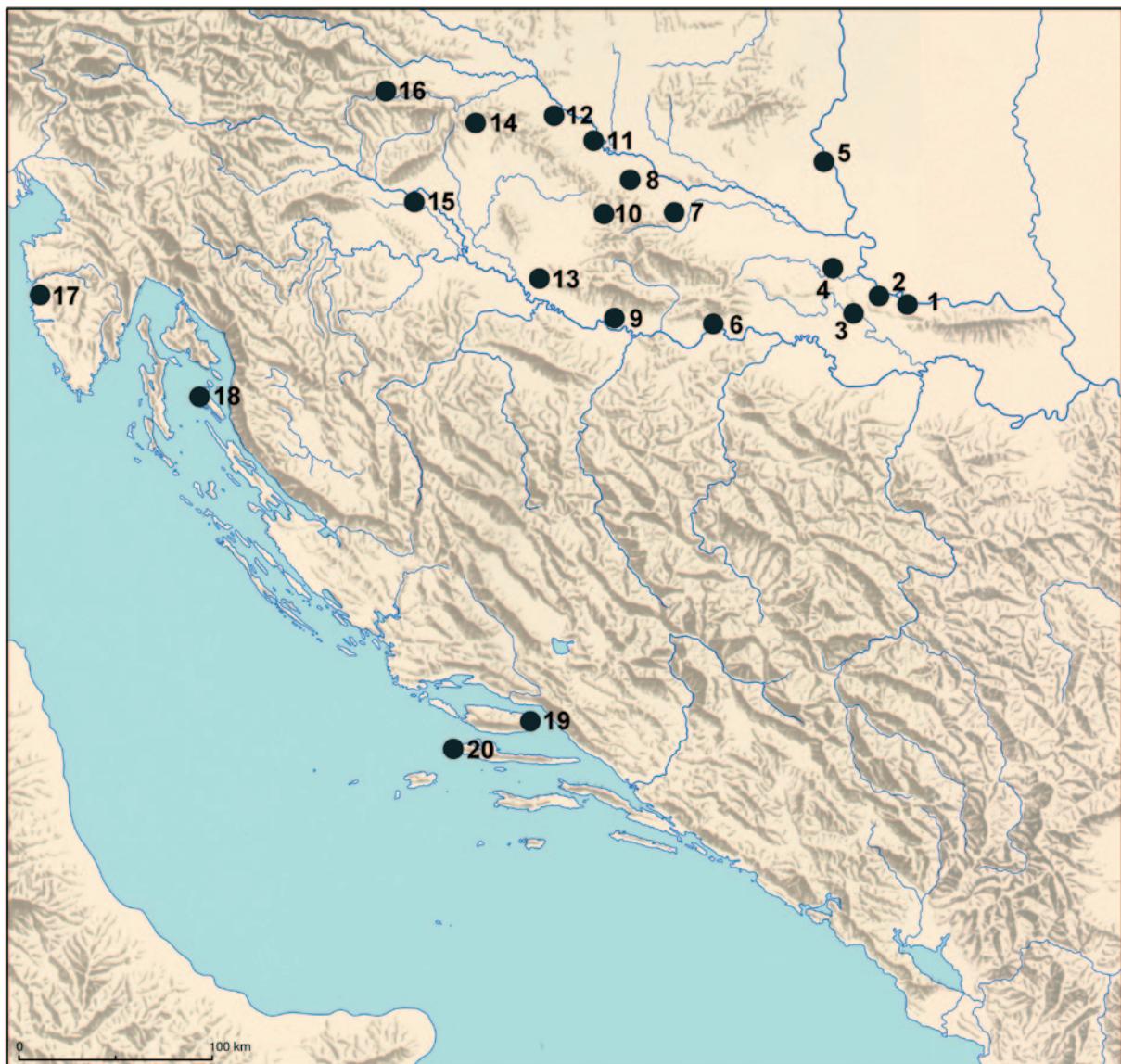
182-190

Additional scientific activity of the Institute

182-190

Arheološka istraživanja

Archaeological Excavations

1. Šarengrad – Klopare
2. Sotin – Srednje polje i Dunavska ulica; Sotin
3. Vinkovački Banovci
4. Bršadin – pašnjak pod selom
5. Batina – Sredno
6. Slavonski Brod – Galovo
7. Nova Bukovica – Sjenjak
8. Zvonimirovo – Veliko polje
9. Dolina – Babine Grede
10. Grubišno Polje – Šuma Obrovi
11. Hlebine – Velike Hlebine
12. Torćec – Cirkvišće
13. Kutina – Sečevine Okoli
14. Kalnik – Igrisće
15. Kurilovec – Belinšćica
16. Klenovec Humski – Burg Vrbovec
17. Tar – Stancija Blek
18. Rab – uvala Pudarica
19. Brač – Novo selo Bunje
20. Sveti Klement – Soline

Sotin – Srednje polje i Dunavska ulica – istraživanja

višeslojnih nalazišta u Podunavlju 2016.

Sotin – Srednje polje and Dunavska street – Research of multilayer sites in the Danube Region in 2016

Daria Ložnjak Dizdar
Marko Dizdar

Primljeno/Received: 31. 03. 2017.
Prihvaćeno/Accepted: 15. 04. 2017.

Tijekom kolovoza i rujna 2016. godine provedena su arheološka istraživanja na položajima Srednje polje i Dunavska ulica u Sotinu. Na položaju Srednje polje istraženi su dijelovi groblja iz kasnoga brončanog i starijega željeznog doba, zatim dio antičke prometnice sa skupinom grobova tipa bustum uz nju, te dijelovi ranosrednjovjekovnoga naselja kojem pripadaju brojni ostaci jama i peći. Na položaju Dunavska ulica istraženi su dijelovi srednjobrončanodobnoga kao i ranosrednjovjekovnoga naselja.

Ključne riječi: Podunavlje, Sotin, naselja, groblja, srednje brončano doba, kasno brončano doba, starije željezno doba, antika, rani srednji vijek

Keywords: Danube, Sotin, settlements, cemeteries, Middle Bronze Age, Late Bronze Age, Early Iron Age, Antiquity, Early Middle Ages

Arheološka istraživanja u Sotinu provedena su devetu sezonom zaredom, odnosno u kontinuitetu se odvijaju od 2008. godine o čemu je stručna javnost obaviještena u nekoliko navrata (Ložnjak Dizdar et al. 2009; 2011; 2012; 2013; 2015; 2016; Hutinec et al. 2010).¹ U iskopavanjima poduzetim 2016. godine na Srednjem polju istražena je površina od 630 m² u dvije sonde veličine 477 i 153 m².² U višegodišnjim arheološkim istraživanjima Sotina u odabiru položaja sondi ključna su bila pitanja postavljena na početak istraživanja, a kojima je primarni cilj bilo lociranje kasnobrončanodobnoga i željeznodobnog groblja/grobalja, njihova udaljenost od naselja, granice rasprostranjenosti te odnosi u horizontalnoj i vertikalnoj stratigrafiji groblja. Istraživanja poduzeta 2016. godine zahvatila su dio groblja iz razdoblja kasnoga brončanog i starijega željeznog doba, a s obzirom na bogatu kronostratigrafiјu nalazišta u Sotinu, istraženi su i dijelovi istočne nekropole *Cornacuma* kao i dijelovi ranosrednjovjekovnoga naselja. Pojedini pronađeni objekti pripadaju novome vijeku. Drugi dio istraživanja proveden je na položaju u Dunavskoj ulici u zapadnom dijelu Sotina gdje je istražena sonda 1 površine 150 m². Na ovom položaju otkriveni su dijelovi srednjobrončanodobnoga i ranosrednjovjekovnoga naselja.

njovjekovnog naselja čime je nadopunjena dosad poznata slika naseljenosti Sotina.³

SOTIN VAŠARIŠTE

KASNO BRONČANO I STARIJE ŽELJEZNO DOBA

Fokus istraživanja u sjeveroistočnom dijelu današnjega mjesta Sotin usmjeren je na groblje daljske grupe, koja ima kontinuitet iz kasnoga brončanog u starije željezno doba. U istraživanjima 2016. godine istraženo je 13 grobova od ukupno dosad istraženih 102 groba daljske grupe. Uobičajeni inventar grobova zabilježen u dosadašnjim istraživanjima u Sotinu predstavljaju urne s spaljениm ostacima pokojnika koje su u pravilu bile poklopjene zdjelom, s dnom okrenutim prema gore. U grobove su još prilagani kantharosi, zdjele i lonci s popudbinom u hrani i piću (sl. 1). Istraženi grobovi datiraju se u vrijeme od 9. do 7. st. pr. Kr., odnosno u stupnjeve II, IIIa-b prema C. Metzner-Nebelsick (2002), što odgovara i ostalim grobovima istraženim na ovom dijelu položaja Vašariše od 2008. do 2015. godine.

Od istraženih grobova, prema očuvanosti, ističe se grob 134 u kojem su pronađeni keramička urna s poklopcom, keramički servis te keramički poklopac, što je prvi ovakav nalaz u dosad istraženim grobovima u Sotinu (sl. 2).

1 Istraživanja je od 18. kolovoza do 10. rujna 2016. godine proveo Institut za arheologiju u suradnji s Gradskim muzejom Vukovar, a prema Rješenju Konzervatorskoga odjela u Vukovaru. U istraživanjima su sudjelovali Daria Ložnjak Dizdar, voditeljica istraživanja i Marko Dizdar iz Instituta za arheologiju. Istraživanja su financirana sredstvima Ministarstva kulture.

2 Istraživanje na Srednjem polju provedeno je na k.č. 468 k.o. Sotin, korisnička B. Molnara kojem se najsrdačnije zahvaljujemo kao i mještanima Sotina na susretljivosti tijekom istraživanja.

3 Istraživanja su provedena na k.č. 195 k.o. Sotin vlasnika S. Pavića kojem se najsrdačnije zahvaljujemo.

Sl. 1 Grob 128 prešječen ukopom novovjekovnoga kanala SJ 1001 (snimila: D. Ložnjak Dizdar)

Fig. 1 Grave 128 cut by modern channel SU 1001 (photo: D. Ložnjak Dizdar)

Sl. 2 Grob 134 (snimila: D. Ložnjak Dizdar)

Fig. 2 Grave 134 (photo: D. Ložnjak Dizdar)

Sl. 3 Rimski grobovi 144, 143, 139, 138 (snimila: D. Ložnjak Dizdar)

Fig. 3 Roman graves 144, 143, 139, 138 (photo: D. Ložnjak Dizdar)

RIMSKO RAZDOBLJE

Iz rimskoga razdoblja potječu kanal SJ 520, čija je zapuna sadržavala vrlo malo nalaza, kao i deset istraženih grobova. U zapadnije položenim sondama 12, 13 i 19 istraženima prethodnih godina zabilježeni su slični ukopi kanala koji imaju istu orijentaciju kao i spomenuti kanal SJ 520. Vjerojatno se radi o kanalu uz prometnicu koja je vodila iz *Cornacuma* u *Cuccium*.

U istraživanjima provedenim 2016. godine uz kanal SJ 520 otkriveno je deset grobova, odnosno ukupno je dosad na Vašarištu i Jarošima istraženo 45 grobova iz rimskoga vremena. Radi se o paljevinskim grobovima tipa *bustum* pravokutnoga oblika i s vrlo intenzivno zapećenim stijenkama. Grobovi su bili raspoređeni u redove (sl. 3). Kod pojedinih se grobova sačuvalo samo dno, dok su pojedini grobovi bili većih dimenzija i „dvoetažno“ su dublje ukopani (sl. 4–5). U veće i pliće ukopane gornje dijelove, najčešće uz rubove, položene su keramičke svjetiljke i u nešto manjem broju keramičke posude te željezni klinovi koji vjerojatno predstavljaju dijelove lomače. Dublje ukopani dijelovi također imaju zapećene stijenke te se sužavaju prema dnu. U zapunama grobova pronađena je vrlo mala količina spaljenih kostiju i ostataka lomače iz čega se može pretpostaviti kako se radi o mjestu uz prometnicu na kojem se odvijalo spaljivanje pokojnika. Spaljeni ostaci pokojnika vjerojatno su potom bili pokupljeni te pokopani negdje drugdje na groblju. Grobovi se prema prikupljenim nalazima mogu datirati u kraj 2. i prvu polovicu 3. stoljeća.

Sl. 4 Grob 139 (snimila: D. Ložnjak Dizdar)

Fig. 4 Grave 139 (photo: D. Ložnjak Dizdar)

Sl. 5 Grob 145 (snimio: M. Dizdar)

Fig. 5 Grave 145 (photo: M. Dizdar)

RANI SREDNJI VIJEK

Položaj Vašarište – Srednje polje, već od terenskoga pregleda provedenog 2008. godine, zabilježeno je kao srednjovjekovno nalazište (Ilkić 2010). Istraživanjima u sondama 2, 11, 12, 13, 15–17, 19–20 otkriveni su dijelovi naselja kojega čine poluukopani objekti, zatim zemunice, peći te ostaci ognjišta. U istraživanjima 2016. godine u sondi 21 otkriven je zapadni dio radnoga prostora SJ 1074 s dvjema pećima u sjeverozapadnom i jugozapadnom uglu (sl. 6). U istočnom dijelu sonde 22 otkriveni su rovovi SJ 1018, orijentacije istok – zapad, i SJ 1022, orijentacije sjever – jug, koji su vjerojatno ostaci temelja nadzemnoga ranosrednjovjekovnog objekta, prema nalazima keramike u zapunama rovova.

NOVI VIJEK

Najmlađem vremenskom horizontu pripadaju kanali SJ 1001 i SJ 971 (sl. 7). Orijentacija kanala kao i nalazi u zapuni datiraju ga u novije doba te se mogu povezati s kućom koja je postojala na istoj čestici prije Domovinskoga rata. Nekoliko manjih jama SJ 1113, 1115 i 1109 sa sporadičnim nalazima vjerojatno predstavljaju ukope koji su bile dio okućnice.

SOTIN – DUNAVSKA ULICA

Na položaju u Dunavskoj ulici u sjeverozapadnom rubnom dijelu današnjega Sotina pronađeni su ostaci brončanodobnoga i srednjovjekovnog naselja (sl. 8). Vjerojatno se radi o zapadnom dijelu prapovijesnoga srednjovjekovnog naselja koje se nalazilo na Fancagama, a čiji je istočni rub dopirao do dubokoga surduka koji je

Fancage dijelio od Popinoga brda gdje se nalazi rimsko utvrđenje. Istraživanjima se pokušalo provjeriti postojanje horizontalne stratigrafije naseljavanja prostora Sotina tijekom prapovijesti i srednjega vijeka koja je dokumentirana u terenskim pregledima, a što su rezultati istraživanja i potvrdili. Svakako ostaje pitanje koliko se naselje smješteno na položaju Dunavske ulice dalje rasprostiralo prema zapadu gdje su također u terenskim pregledima zabilježeni ulomci prapovijesne i srednjovjekovne keramike.

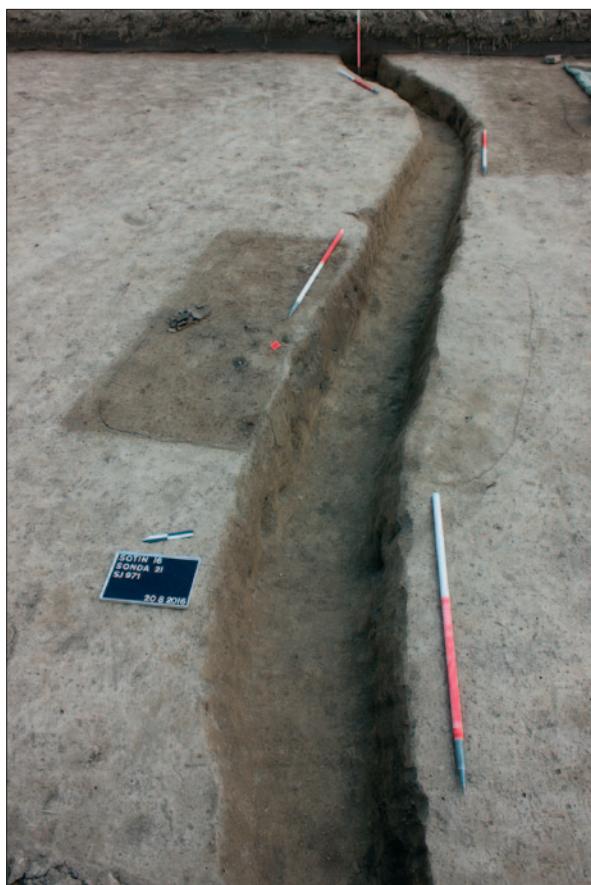
U iskopavanjima je otkriven dio veće prapovijesne jame SJ 17 (sl. 9) kao i ukop većeg stupa SJ 13 koji su sadržavali ulomke brončanodobne keramike. Ipak, najveći broj pronađenih objekata pripada razdoblju srednjega vijeka. Radi se o ukopima manjih jama i kanala (sl. 10) te plitko ukopanih objekata koji su možda predstavljali dijelove kuća.

ZAKLJUČAK

U arheološkom iskopavanju provedenom 2016. godine na položaju Srednje polje – Vašarište istražene su dvije sonde, ukupne površine 630 m², koje su obuhvatile prostor groblja daljske grupe iz kasnoga brončanog i ranoga željeznog doba. Istraženi grobovi mogu se datirati u vrijeme II i III faze prema C. Metzner Nebelsick, odnosno u Ha B3 i Ha C1–C2. Na istom položaju dokumentirani su i rimski grobovi koji su položeni uz ukop kanala SJ 520. Radi se o skupini grobova *tipa bustum* položenima uz prometnicu koja je iz *Cornacuma* vodila prema *Cucciumu*, o čemu svjedoče i grobovi koji su pronađeni u

Sl. 6 Radni prostor SJ 1074 (snimila: D. Ložnjak Dizdar)
Fig. 6 Working place SU 1074 (photo: D. Ložnjak Dizdar)

Sl. 7 Ukop kanala SJ 971 (snimio: M. Dizdar)
Fig. 7 Channel SU 971 (photo: M. Dizdar)

Sl. 8 Sotin Dunavska ulica – sonda 1 nakon istraživanja (snimio: M. Dizdar)
Fig. 8 Sotin Dunavska street – trench 1 after research (photo: M. Dizdar)

Sl. 9 Brončanodobna jama SJ 17 (snimio: M. Dizdar)

Fig. 9 Bronze age pit SU 17 (photo: M. Dizdar)

Sl. 10 Srednjovjekovna jama SJ 5 (snimio: M. Dizdar)

Fig. 10 Middle Ages pit SU 5 (photo: M. Dizdar)

nedalekoj sondi 12. 2011. godine. Dokumentirani smjer rimske prometnice pokazuje kako je ona zaobilazila surduk koji se nalazi istočnije od Srednjega polja.

Istraženih 13 grobova daljske grupe kao i 10 rimskih grobova svjedoči o znatnoj gustoći sačuvanih arheoloških struktura na području koje nije bilo intenzivno poljoprivredno obradivano u novije doba. Od iznimnoga značenja je i otkrivanje dijelova infrastrukture ranosrednjovjekovnoga naselja. Izdvajaju se ukopi jama s obiljem keramičkih ulomaka i životinjskih kostiju te pronalazak ostataka peći u kojima je često zabilježeno sekundarno korištenje rimskih opeka.

Sonda 1 na položaju Dunavske ulice potvrdila je postojanje brončanodobnoga i srednjovjekovnog naselja koje je zabilježeno u terenskim pregledima. Ovo se naselje vjerojatno može povezati s onim istraženim na istočnije položenom položaju Fancage gdje su također zabilježeni ostaci srednjobrončanodobnoga i kasnosrednjovjekovnog naselja.

Istražene sonde na položajima Vašarište i Dunavska ulica svjedoče o bogatoj kronostratigrafiji Sotina kao i isprepletenoj horizontalnoj stratigrafskoj koja je dinamična i raznolika na različitim položajima između surduka. Dosadašnji rezultati istraživanja pokazuju kako su, uz veliko prapovijesno naselje koje je postojalo na Srednjem polju, kroz kraće periode postojala i manja naselja u neposrednoj blizini. U ranom srednjem vijeku dinamika naseljavanja je nešto drugačija, budući da je za položaj naselja odabran položaj na današnjem Vašarištu koji nije u neposrednoj blizini Dunava. Ipak, tijekom kasnijih faza srednjovjekovnoga razvoja, naselja su podizana, slično slici tijekom prapovijesti, uz rub lesne zaravni izravno iznad Dunava, o čemu svjedoče rezultati iskopavanja u Dunavskoj ulici i na Fancagama.

Literatura

- Hutinec, M., Ložnjak Dizdar, D., Dizdar, M., Ilkić, M. 2010, *Arheološke spoznaje o Sotinu*, Rezultati probnih istraživanja 2008.-2010., Katalog izložbe, Vukovar.
- Ilkić, M. 2010, Arheološka topografija srednjovjekovnoga Sotina, in: *Zbornik Stjepana Gunjače i hrvatska srednjovjekovna povijesno-arheološka baština 1*, Šeparović T. (ed.), Split, 383–401.
- Ložnjak Dizdar, D., Ilkić, M., Hutinec, M. 2009, Sotin – Srednje polje, probna arheološka istraživanja 2008. g., *Annales Instituti archaeologici*, Vol. V, Zagreb, 12–14.
- Ložnjak Dizdar, D., Hutinec, M. 2010, Sotin – Jaroši, probna arheološka istraživanja 2009. g. *Annales Instituti archaeologici*, Vol. VI, 7–10.
- Ložnjak Dizdar, D., Hutinec, M. 2011, Sotin, probna arheološka istraživanja 2010. g. *Annales Instituti archaeologici*, Vol. VII, 9–12.
- Ložnjak Dizdar, D., Hutinec, M. 2012, Sotin, probna arheološka istraživanja 2011. g. *Annales Instituti archaeologici*, Vol. VIII, 9–13.
- Ložnjak Dizdar, D., Hutinec, M. 2013, Sotin – arheološka istraživanja 2012. g. *Annales Instituti archaeologici*, Vol. IX, 8–11.
- Ložnjak Dizdar, D., Dizdar, M. 2015, Sotin - arheološka istraživanja 2014. g., *Annales Instituti Archaeologici*, Vol. XI, 14–17.
- Ložnjak Dizdar, D., Dizdar, M., Kušić, G. 2016, Sotin – Srednje polje i Zmajevac, istraživanja višeslojnih nalazišta u Podunavlju 2015. godine, *Annales Instituti archaeologici*, Vol. XII, 10–13.
- Metzner-Nebelsick, C. 2002, *Der «Thrako-Kimmerische» Formenkreis aus der Sicht der Urnenfelder- und Hallstattzeit im südöstlichen Pannonien*, Vorgeschichtliche Forschungen, Vol. 23, Verlag Marie Leidorf GmbH, Rahden/Westf.

Summary

Archaeological excavations were conducted on site Srednje polje and Dunavska street in Sotin during August and September 2016. Parts of Late Bronze Age and Early Iron Age cemetery, part of Roman road with group of graves bustum type and parts of early Middle Ages settlement were explored on position Srednje polje. On site Dunavska street part of Middle Bronze Age and Early Middle Age settlement were excavated.